

Förtroendet för medierna

Riktlinjer för transparens och tydlighet om nyheter och åsikter

Förtroendet för medierna är ett av Utgivarnas fokusområden. Därför beslutade styrelsen att under hösten göra ett arbete kring detta. Ett resultat av det arbetet är bland annat att vi måste bli tydligare i våra digitala publiceringar.

En ledare, en nyhetsartikel eller en krönika?

För den oinvidige ser allt ungefär likadant ut – när den publiceras på nätet.

Därför har vi tagit fram rekommendationer och riktlinjer kring hur våra medlemmar på ett enkelt sätt kan tydliggöra moment i sina publiceringar. Våra förslag bidrar förhoppningsvis till förståelse av vilken typ av text det är som läsaren möter i det digitala landskapet.

Varför gör vi detta?

Förtroendet för medierna är en av våra viktigaste frågor just nu.

Föreställningar om att medierna mörkar blir allt vanligare. Dessutom är okunskapen om journalistiska överväganden, nyhetsvärdering och medieetik stor.

Historiskt sett har uppdelningen mellan nyhetsjournalistik och åsiktsjournalistik varit tydlig.

I papperstidningen har placeringen av ledarsidan, insändarsidan, debatt och opinionsmaterial varit skild från nyhetsmaterialet. Och i själva nyhetsrapporteringen har kommentaren och analysen varit avskild i förhållande till nyhetsrapporteringen.

Detsamma gäller i nyhetsprogrammen i radio och tv där övergångar och vinjetter klargjort skillnader mellan åsikter och nyheter.

Men i den digitala världen bryts paketeringen upp. Enskilda publiceringar eller klipp publiceras utanför sitt sammanhang och sprids på sociala medier. Publiken tar inte längre del av redaktionens sammantagna överväganden och publicering. Och det kan felaktigt se ut som att majoriteten av all journalistik är åsiktsdriven, att journalister framhäver och driver det de själva personligen tycker.

Samtidigt kan delning av material användas för att sprida den bild du själv vill ge. Gamla publiceringar kan få ny spridning för att användas i ett aktuellt sammanhang.

Vad kan vi göra?

I vårt arbete har vi kunnat se att transparens är viktigt. Vi har därför kommit fram till följande:

- **Informera om när en artikel publicerades (publiceringsdatum)**
- **Poängtera publiceringsdatum om artikeln senare får ny spridning på sociala medier.**
- **Tydliggör vilken typ av publicering det handlar om.**
- **Berätta i särskilda fall hur ni arbetar.**
- **Berätta i särskilda fall om publiceringsbesluten.**
- **Informera om de medieetiska systemen.**
- **Gör det enkelt att anmäla.**

Med detta som utgångspunkt har vi skapat en verktygslåda som på ett enkelt sätt skulle öka transparensen och ge landets seriösa publicister något att luta sig emot när en publicering delas eller ifrågasätts. Då finns svaren där artikeln läses.

Verktygslådan – rekommendationerna – är framtagna i en arbetsgrupp inom Utgivarnas styrelse och är fria att använda i delar eller i sin helhet. Ni kan även använda materialet som input till ett eget arbete kring hur ni eventuellt vill göra hos er.

Har du funderingar eller frågor om Utgivarnas arbete mejla oss på info@utgivarna.se

Stockholm den 20 februari 2017

:Utgivarna

Nyheter

Rekommendationer för tydlighet och transparens

Publiceringsdatum

Tydliggör publiceringsdatumet.

Ny spridning på sociala medier

Det händer att en publicering flera år senare kan få ny spridning på sociala medier. Då är det viktigt att uppdatera och tydliggöra att publiceringen är gammal.

Det räcker med en enkel formulering:

Texten sprids just nu på sociala medier. Notera att artikeln/inslaget är från 2010.

När handlar det om en nyhetsartikel

De flesta publiceringar är nyheter. Då kan man istället ha en formulering i slutet av texten – och även länka den till en text om hur ert nyhetsarbete fungerar.

Exempel:

Detta är en nyhetsartikel. Det betyder att den berättar om något just nu. Vid nyhetshändelser kan händelseutvecklingen förändras efter att artikeln publicerats.

[Mer om vårt nyhetsarbete >](#)

Public service:

XX:s nyhetsförmedling ska stå för saktlighet och opartiskhet. Uppgifterna vi publicerar ska vara sanna och relevanta. Vid akuta nyhetsslagen kan det vara svårt att få all fakta bekräftad från förstahandskällor. Vi ska då berätta vad vi vet – och inte vet. Vi ska vara öppna med vilka uppgifter det råder osäkerhet kring.

Publicerad 17 jan 2017 kl 10.20

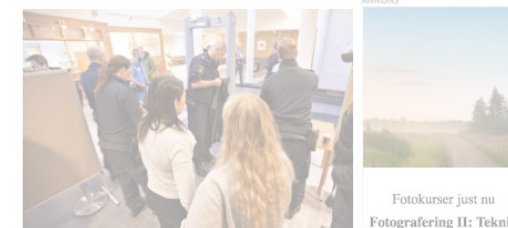
Texten sprids just nu på sociala medier. Notera att artikeln/inslaget är från 2010.

Bandidosrättegången: Krogpersonal vittnade om knivhot, slag och spargar

Läs 11 delningar Dela på facebook Dela på twitter

Det var stort säkerhetspdrag när rättegången inleddes mot tre Bandidosmedlemmar som står åtalade för bland annat mordförsök, grov misshandel och grovt olaga hot på två biljardkrogar i Gävle och Sandviken.

En av de anställda vittnade om sömnsvårigheter och rädsla efter det som hänt.

Alla rättegångsdeltagare fick gå igenom metalldetektor.

Fotokurser just nu
Fotografering II: Teknik
helg

Erik Thor

3 750,00 kr

Det var den 7 november i fjol som trion enligt åtalet slog med batong.

Skadade: Axel och Svart och vittnade om misshandeln.

skadade Axel och Svart att både jobba och sova, rädd att bli utsatt igen.

– Jag fick en smäll i huvudet och de slog mig mellan 20 och 30 sekunder när jag låg på marken, berättade han.

Hans arbetskamrat beskrev hur han blev hotad med kniv när han fick frågan om det var han som ringt polisen. Han såg sin tredje arbetskamrat bli slagen med en stol. Båda männen vittnade om att de försökte avstyra slagmålet med ord.

Åhörarna viskade ibland med varandra under förhören och skrattade också vid något tillfälle. Rättegången fortsatte under måndagsförmiddagen med fler förhör med öppen och återupptas på onsdag.

Anna Bagge
026-159647
anna.bagge@mittmedia.se

Anna Höglund
026-15 96 31
anna.hoglund@mittmedia.se

Detta är en nyhetsartikel. Det betyder att den berättar om något just nu. Vid nyhetshändelser kan händelseutvecklingen förändras efter att artikeln publicerats.

Om publiceringen

Det medieetiska systemet

Anmäl publiceringen

Om publiceringen

Ibland behöver man berätta om arbetet med en publicering eller olika överväganden kring ett publiceringsbeslut. Det kan handla om att förklara arbetsmetoderna kring ett granskande reportage eller bakgrunden till ett publiceringsbeslut, t ex om man valt att publicera eller inte publicera namn och bild på en misstänkt eller dömd brottsling.

Det medieetiska systemet

XX är ansluten till det pressetiska systemet. Allmänhetens Pressombudsman (PO) har till uppgift att hjälpa enskilda som i publiceringar känner sig utsatta för oförsvarliga publicitetsskador. Pressens Opinionsnämnd (PON) är PO:s överinstans. PON avgör om en tidning ska fällas eller frias för en publicering.

[Mer om PO/PON >](#)

eller

XX granskas av Myndigheten för Press, Radio och TV som har uppdraget att kontrollera huruvida XX följer bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i sändningstillståndet. Kontrollen görs av Granskningsnämnden för radio och tv.

[Mer om Granskningsnämnden >](#)

Anmäl publiceringen

Här kan ni länka till PO/PON:s eller till Granskningsnämndens sida för att anmäla en publicering.

Kommentar & analys

Rekommendationer för tydlighet och transparens

Publiceringsdatum

Tydliggör publiceringsdatumet.

Ny spridning på sociala medier

Det händer att en publicering flera år senare kan få ny spridning på sociala medier. Då är det viktigt att uppdatera och tydliggöra att publiceringen är gammal.

Det räcker med en enkel formulering:

Texten sprids just nu på sociala medier. Notera att artikeln/inslaget är från 2010.

Vilken typ av publicering handlar det om?

En rak, objektiv nyhetsartikel? En analys som bygger på fakta och kunskap? Ett debattinlägg?

Vad det är för typ av artikel – och vad det innebär – bidrar till hur vi ska läsa texten och vilka krav vi ska ställa på den. Att vara tydlig och pedagogisk i sin beskrivning av texten kan bidra till att missförstånd undviks och att läsaren får förståelse för publiceringen.

Exempel:

Detta är en kommenterande text. Det betyder att slutsatserna är skribentens egna.

Detta är en analyserande text. Det betyder att slutsatserna är skribentens egna.

Public service:

Det här är en analys där slutsatserna är journalistens egna. XX:s medarbetare agerar inte i något politiskt parti-, företag- eller intresseorganisations intresse. Det är förenligt med XX:s sändningstillstånd att "kommentera och belysa skeenden" (paragraf 8).

TISDAG 14 FEBRUARI 2017

AFTONBLADET

START SPORT TV PLUS NÖJE LEDARE KULTUR DEBATT

ANNONS

PLUS
Varför chan!
Ryssarna mindre ä Plus
Prova P

SKJUTNINGARNA I MALMÖ

"Strunta i snatteriet – för att spara pengar"

■ Publicerad 17 jan 2017 kl 10.20

■ Texten sprids just nu på sociala medier. Notera att artikeln/inslaget är från 2010.

■ Detta är en kommenterande text. Det betyder att slutsatserna är skribentens egna

På en presskonferens i Malmö i dag redogjorde Anders Ygeman för kommande insatser mot den grova brottsligheten.
Vissa av förslagen är kloka, andra låter som önskedrömmar och åter andra är usla.

På en presskonferens i Malmö redogjorde [Anders Ygeman](#) för kommande insatser mot den grova brottsligheten.
Vissa av förslagen är kloka, andra låter som önskedrömmar och åter andra är usla.

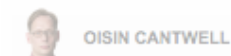
Mer om ledningen av den senaste tiden i Malmö hos Ygeman i den

advokater, domare och nämndemän som har jourberedskap för att snattare ska lagföras.

Allt hitta områden inom brottsbekämpningen som bättre behöver de pengarna torde inte vara en alltför besvärlig uppgift.

Tyck till om sajten!

13 februari 2017 14:08

■ Om publiceringen

■ Det medieetiska systemet

■ Anmäl publiceringen

Om publiceringen

Ibland behöver man berätta om arbetet med en publicering eller olika överväganden kring ett publiceringsbeslut. Det kan handla om att förklara arbetsmetoderna kring ett granskande reportage eller bakgrunden till ett publiceringsbeslut, t ex om man valt att publicera eller inte publicera namn och bild på en misstänkt eller dömd brottsling.

Det medieetiska systemet

XX är ansluten till det pressetiska systemet.

Allmänhetens Pressombudsman (PO) har till uppgift att hjälpa enskilda som i publiceringar känner sig utsatta för oförsvarliga publicitetsskador. Pressens Opinionsnämnd (PON) är PO:s överinstans. PON avgör om en tidning ska fällas eller frias för en publicering.

Mer om PO/PON >

eller

XX granskas av Myndigheten för Press, Radio och TV som har uppdraget att kontrollera huruvida XX följer bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i sändningstillståndet. Kontrollen görs av Granskningsnämnden för radio och tv.

Mer om Granskningsnämnden >

Anmäl publiceringen

Här kan ni länka till PO/PON:s eller till Granskningsnämndens sida för att anmäla en publicering.

Opinion

Rekommendationer för tydlighet och transparens

Publiceringsdatum

Tydliggör publiceringsdatumet.

Ny spridning på sociala medier

Det händer att en publicering flera år senare kan få ny spridning på sociala medier. Då är det viktigt att uppdatera och tydliggöra att publiceringen är gammal.

Det räcker med en enkel formulering:

Texten sprids just nu på sociala medier. Notera att artikeln/inslaget är från 2010.

Vilken typ av publicering handlar det om?

En rak, objektiv nyhetsartikel? En analys som bygger på fakta och kunskap? Ett debattinlägg?

Vad det är för typ av artikel – och vad det innebär – bidrar till hur vi ska läsa texten och vilka krav vi ska ställa på den. Att vara tydlig och pedagogisk i sin beskrivning av texten kan bidra till att missförstånd undviks och att läsaren får förståelse för publiceringen.

Exempel:

Detta är ett debattinlägg. Det betyder att innehållet är skribentens egna uppfattning.

Detta är en insändare. Det betyder att en läsare skickat in texten för publicering. Innehållet är insändarskribentens egna uppfattning.

Detta är en ledartext. Det betyder att åsikten ledarsidans uppfattning i en fråga.

Public service:

Detta är ett opinionsmaterial. Innehållet är avsändarens egen uppfattning.

Orkar jag komma tillbaka i morgon?

Publicerad 17 jan 2017 kl 10.20

Texten sprids just nu på sociala medier. Notera att artikeln/inslaget är från 2010.

Detta är ett debattinlägg. Det betyder att innehållet är skribentens egna uppfattning.

Det är en känsla av lättnad blandad med ångest att lämna. Jag har inte läget under kontroll och vet inte hur mina patienter mår, skriver sjuksköterskan Susanne Kattem.

Jag jobbar som sjuksköterska på en akutmedicinsk vårdavdelning på Danderyds sjukhus. Jag kan säga att den här hösten och vintern har varit den absolut värsta jag har varit med om.

Men jag minns också att jag bara är en vanlig person som det absolut inte tårhöjning. Jag skyndar mig ut från avdelningen med en klump i magen. Ska jag orka komma tillbaka till detta i morgon igen?

Susanne Kattem,
sjuksköterska

Debatt
debatt@expressen.se

Om publiceringen

Det medieetiska systemet

Anmäl publiceringen

Om publiceringen

Ibland behöver man berätta om arbetet med en publicering eller olika överväganden kring ett publiceringsbeslut. Det kan handla om att förklara arbetsmetoderna kring ett granskande reportage eller bakgrunden till ett publiceringsbeslut, t ex om man valt att publicera eller inte publicera namn och bild på en misstänkt eller dömd brottsling.

Det medieetiska systemet

XX är ansluten till det pressetiska systemet.

Allmänhetens Pressombudsman (PO) har till uppgift att hjälpa enskilda som i publiceringar känner sig utsatta för oförsvarliga publicitetsskador. Pressens Opinionsnämnd (PON) är PO:s överinstans. PON avgör om en tidning ska fällas eller frias för en publicering.

Mer om PO/PON >

eller

XX granskas av Myndigheten för Press, Radio och TV som har uppdraget att kontrollera huruvida XX följer bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i sändningstillståndet. Kontrollen görs av Granskningsnämnden för radio och tv.

Mer om Granskningsnämnden >

Anmäl publiceringen

Här kan ni länka till PO/PON:s eller till Granskningsnämndens sida för att anmäla en publicering.